

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
06.04.2026
протокол № 03, п. 8

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 06.04.2026 № 61

***РЕКРЕАЛОГІЯ /
RECREOLOGY***

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	«bachelor»
Галузь знань	24 Сфера обслуговування /	Services
Спеціальність	242 Туризм і рекреація /	Tourism and Recreation
Освітня програма	Туризм і рекреація /	Tourism and Recreation

Розробник: Кізюн Алла, кандидат географічних наук, доцент.

Гарант освітньої програми «Туризм і рекреація» - Онищук Наталя, кандидат економічних наук, доцент.

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи від 02.03.2026 р., пр. № 04;

на засіданні вченої ради факультету торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування від 23.03.2026 р., пр. № 04.

торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування від 23.03.2026 р., пр. № 03.

Рецензенти: Онищук Наталя, кандидат економічних наук, доцент.

Колос Ігор, директор ТОВ «Туристичний оператор «Бомба-тур».

Редактор: Фатєєва Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 21.04.2026 р. Формат 60х84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,56.

Обл.-вид. арк. 1,17. Тираж 2. Зам. № 128.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

Мета вивчення освітнього компонента. Рекреалогія є важливою міждисциплінарною наукою, що вивчає процеси відновлення фізичних, психологічних і духовних сил людини у вільний час. Її значення полягає в дослідженні закономірностей організації відпочинку, оздоровлення та рекреаційної діяльності, що сприяють підвищенню якості життя населення.

Важливість рекреалогії проявляється у науковому обґрунтуванні раціонального використання природних, культурних і соціально-економічних ресурсів для організації відпочинку та туризму. Завдяки цьому формується ефективна система рекреаційних послуг, розвиваються курорти, туристичні дестинації та оздоровчі комплекси. Рекреалогія сприяє збереженню здоров'я населення, профілактиці захворювань та відновленню працездатності людини. Вона досліджує вплив природних умов, клімату, ландшафтів і рекреаційних ресурсів на фізичний і психоемоційний стан людини.

Рекреалогія має важливе значення для розвитку туристичної індустрії та регіональної економіки. Вона допомагає планувати розвиток рекреаційних територій, створювати конкурентоспроможні туристичні продукти та забезпечувати сталий розвиток територій.

Таким чином, мета освітнього компонента «Рекреалогія» полягає у формуванні у здобувачів освіти системних знань про теоретичні основи рекреації, закономірності організації та планування рекреаційної діяльності, оволодінні навичками аналізу рекреаційного потенціалу територій, раціонального використання рекреаційних ресурсів та принципів їх збереження.

Результатом вивчення освітнього компонента «Рекреалогія» для освітньої програми «Туризм і рекреація» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

- загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 14¹. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

- спеціальні (фахові) компетентності:

СК 15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

СК 17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компонента є наступними:

ПР 2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПР 16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

Міждисциплінарні зв'язки: передумовою вивчення освітнього компонента «Рекреалогія» є наявність у здобувачів знань з ОК «Туристичне краєзнавство», «Туристичне країнознавство», «Організація туризму», «Туроперейтинг», «Безпека туризму», «Екскурсійна справа».

Освітній компонент розрахований на 180 годин / 6 кредитів та є нормативним.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Перевірка та оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів з освітнього компонента «Рекреалогія» забезпечується здійсненням поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та передбачає оцінювання рівня теоретичної підготовки здобувачів до заняття, якості виконання відповідних завдань.

Здійснення поточного контролю знань здобувачів включає опитування (усне та/або письмове), комп'ютерне тестування, підготовку презентацій та виступ із ними. За роботу на навчальних заняттях здобувачі можуть отримати 84 бали (14 занять * 6 балів = 84 бали).

За виконання позааудиторної самостійної роботи (проходження курсів на платформі Prometheus або на інших онлайн платформах за тематикою освітнього компонента, виконання есе, написання тез, участь у наукових заходах) здобувачі можуть отримати 16 балів.

Максимальна сума балів за поточну навчальну роботу, таким чином, складає 100 балів.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з освітнього компонента, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-

педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 17.06.2024 № 08 (зі змінами від 25.11.2025, протокол № 12).

Згідно з цим же Положенням здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися із заявою на ім'я директора з проханням апеляційного перегляду оцінки.

Обсяг освітнього компонента в кредитах та його розподіл

Тематичний план та оцінювання результатів навчання						
Теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	всього	з них				
		лекції	ПЗ	СРС		
Розділ І. Теорія та методологія рекреалогії						
Тема 1. Теоретичні засади рекреалогії	11	2	2	7	УО, ВПЗ, КТ	6
Тема 2. Рекреація як соціокультурний феномен сучасного світу	11	2	2	7	УО, ВПЗ, КТ	6
Тема 3. Основи категоріального апарату рекреалогії	11	2	2	7	УО, ВПЗ, КТ	6
Тема 4. Рекреаційний потенціал та рекреаційні ресурси	22	4	4	14	УО, ВПЗ, КТ	12
Тема 5. Принципи та методи комплексної оцінки рекреаційних ресурсів дестинації	11	2	2	7	УО, ВПЗ, КТ	6
Розділ ІІ. Особливості рекреаційної діяльності. Рекреаційна система						
Тема 6. Загальні уявлення про рекреаційну діяльність	11	2	2	7	ВПЗ, П, КТ	6
Тема 7. Основні концепти рекреаційної діяльності	11	2	2	7	ВПЗ, П, КТ	6
Тема 8. Територіальна рекреаційна система як об’єкт рекреалогії	11	2	2	7	УО, ВПЗ, КТ	6
Тема 9. Інфраструктура рекреаційної сфери	11	2	2	7	УО, ВПЗ, КТ	6
Тема 10. Рекреаційні послуги, їх сутність та види	11	2	2	7	УО, ВПЗ, КТ	6
Тема 11. Туризм як галузь рекреаційної діяльності	11	2	2	7	ВПЗ, П, КТ	6
Тема 12. Рекреаційне районування	11	2	2	7	УО, ВПЗ, КТ	6

Тема 13. Проблеми й перспективи розвитку рекреаційної сфери та туризму в Україні	11	2	2	7	УО, ВПЗ, КТ	6
Індивідуальне завдання	26			26	ІЗ	16
Разом	180	28	28	124		100
Підсумковий контроль – екзамен						

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

УО – усне опитування – 2 бали.

ВПЗ – виконання практичних завдань – 2 бали.

ПО / П – презентація – 2 бали.

КТ – комп’ютерне тестування – 2 бали.

ІЗ – індивідуальне завдання – 16 балів (проходження курсів на платформі Prometheus або на інших онлайн платформах за тематикою освітнього компонента, виконання есе – 8 балів, участь у наукових заходах, написання тез – 8 балів).

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

Критерії оцінювання розроблені відповідно до положення Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти
<http://www.vtei.com.ua/doc/2024/dok/8.pdf>.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Зміст освітнього компонента

РОЗДІЛ I. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ РЕКРЕАЛОГІЇ

Тема 1. Теоретичні засади рекреалогії

Предмет та об'єкт курсу. Рекреація та рекреалогія. Проблеми визначення предмету рекреалогії. Завдання курсу.

Становлення рекреалогії як самостійної дисципліни. Основні концепції рекреалогії: гуманоцентрована, економоцентрована та антропологічна. Основні напрямки розвитку рекреалогії. Зв'язок рекреалогії з іншими науками. Специфіка зв'язків рекреалогії з антропоекологією, валеологією та демографією.

Актуальні питання рекреаційних досліджень в Україні. Оцінка рекреаційних ресурсів та ефективність їхнього використання. Визначення рекреаційної ємності територій. Прогнозування та оптимізація розвитку рекреаційної сфери. Збільшення рекреаційного потенціалу. Вивчення рекреаційного попиту та рекреаційних потреб. Основні підходи до рекреаційних досліджень: генетичний, дескриптивний, детермінований, діалектичний, інтегральний, казуальний, композиційний, раціоналістичний, системний, конструктивний, суб'єктивний, холістичний, екологічний, емпіричний.

Тема 2. Рекреація як соціокультурний феномен сучасного світу

Поняття рекреація. Погляди щодо розуміння рекреації. Рекреалогія та рекреаційна географія. Рекреація і туризм: спільне та відмінне. Основні фази рекреації: образ, ситуація, слід.

Соціально-економічна сутність та основні функції рекреації: медико-біологічна, соціокультурна, економічна функція рекреації. Загальні тенденції розвитку рекреації. Рекреація та відпочинок: спільне та особливе.

Види діяльності людини під час відпочинку. Рекреаційне підприємство та рекреаційне господарство. Зони рекреації.

Тема 3. Основи категоріального апарату рекреалогії

Поняття господарчий потенціал рекреації. Рекреаційне освоєння. Погляди на рекреаційну освоєність.

Категорія «вільний час». Класифікації часу. Час соціальний та особистий. Час активної діяльності та відпочинку. Час виробничої діяльності та неприбутковий час. Структурований та неструктурований час. Добовий соціальний час. Відмінності рекреаційного та вільного часу. Рекреаційний час протягом життя людини. Функції рекреаційного часу та типи рекреації.

Рекреаційний час рекреантів та рекреаційний час організаторів відпочинку. Основні властивості рекреаційного часу. Ієрархічність, квантовість, мінливість та функціональність рекреаційного часу. Рекреаційний простір. Формування рекреаційного простору. Діяльність по організації рекреаційного простору. Специфіка зв'язку рекреаційного часу та рекреаційного простору.

Тема 4. Рекреаційний потенціал та рекреаційні ресурси

Поняття рекреаційний потенціал. Рекреаційний потенціал як умова розвитку рекреації. Основні властивості рекреаційного потенціалу. Природно-рекреаційний потенціал як передумова розвитку туризму. Оцінки рекреаційного потенціалу: рельєф, клімат, вода, мінеральна вода, флора та фауна, природні ресурси, культурно-історичні ресурси.

Поняття «рекреаційні ресурси». Рекреаційні ресурси як частина рекреаційного потенціалу. Уявлення про якість рекреаційних ресурсів. Основні розуміння рекреаційних ресурсів. Поняття «природні умови». Природні рекреаційні ресурси. Соціально-історичні рекреаційні ресурси. Рекреаційна ємність та рекреаційний потенціал.

Поняття туристичні ресурси. Властивості туристичних ресурсів. Погляди щодо розуміння туристичних ресурсів.

Тема 5. Принципи та методи комплексної оцінки рекреаційних ресурсів дестинації

Типи оцінки рекреаційних ресурсів (медико-біологічні, психолого-естетичні, технологічні). Суб'єктивний характер оцінки. Методика комплексної оцінки рекреаційної дестинації: визначення засад дослідження; виявлення оціночних показників; розробка оціночних шкал для окремих показників; отримання окремих оцінок; отримання інтегральної оцінки; аналіз оцінки

РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. РЕКРЕАЦІЙНА СИСТЕМА

Тема 6. Загальні уявлення про рекреаційну діяльність

Рекреаційні потреби людини. Рекреаційні потреби суспільства. Генеза рекреаційних потреб. Елементарна соціальна стратифікація рекреаційних потреб. Фактори формування рекреаційних потреб. Аналіз рекреаційних потреб.

Класифікаційні підходи до рекреаційної діяльності: за головним мотивом рекреації; за характером використання рекреаційних ресурсів; за правовим статусом; за тривалістю; за територіальною ознакою; за сезонністю; за характером організації; за віковою структурою; за кількістю учасників; за рухливістю; за суб'єктністю; за використанням транспортних засобів.

Фактори формування структури рекреаційної діяльності (бюджет вільного часу, матеріальні можливості, інтереси рекреантів).

Елементарне рекреаційне заняття. Тип рекреаційної діяльності. Рекреаційний цикл. Цикли рекреаційної діяльності. Рекреаційний режим. Рекреаційний кластер. Міжрегіональний рекреаційний комплекс. Основні тенденції в розвитку рекреаційної діяльності.

Тема 7. Основні концепти рекреаційної діяльності

Антропоцентричні та натуροцентричні моделі рекреаційної діяльності. Поняття рекреаційне проектування. Принципи ієрархії рекреаційної діяльності. Діяльнісно-ландшафтний принцип рекреаційного проектування.

Уявлення про елементарні рекреаційні заняття (ЕРЗ). Типи рекреаційної діяльності. Основи типізації рекреаційної діяльності. Класи ЕРЗ: цільові, додаткові, суміжні. Властивості ЕРЗ: альтернативність, взаємозалежність, рекреаційний режим, несумісність. Атрактивність ЕРЗ.

Поняття «цикл рекреаційних занять» (ЦРЗ). Основні вимоги ЦРЗ: корисність, атрактивність. Класифікація ЦРЗ: добовий, тижневий, річний, життєвий. Принципи конструювання ЦРЗ.

Тема 8. Територіальна рекреаційна система як об'єкт рекреалогії

Поняття «рекреаційна система». Основні підсистеми рекреаційної системи. Основні види взаємодії підсистем рекреаційної системи: культурна, міжособистісна, соціальна, соціально-політична, економічна. Властивості рекреаційних систем: цілісність, динамічність, надійність, ефективність, ієрархічність. Оцінки ефективності рекреаційних систем.

Територіальні рекреаційні системи. Територіальний характер рекреаційних систем (ТРС). Уявлення про ТРС. Погляди на розуміння ТРС. Особливості вивчення ТРС. Головні завдання ТРС. Основні функції ТРС: економічна, бюджетна, соціальна. Основні фактори територіальної організації рекреаційного господарства.

Характеристика підсистем територіальних рекреаційних систем. Рекреанти як основний компонент рекреаційної системи. Основні класифікації рекреантів. Спільні риси рекреантів. Природні і культурні комплекси. Основні властивості природних і культурних комплексів в рекреаційній системі. Форми інкорпорації природних і культурних комплексів до системи туристично-рекреаційного обслуговування. Технічні комплекси. Обслуговуючий персонал. Органи управління.

Тема 9. Інфраструктура рекреаційної сфери

Поняття інфраструктури рекреаційної сфери. Місце інфраструктури в системі рекреаційного господарства. Взаємозв'язок інфраструктури та рекреаційних ресурсів.

Структура рекреаційної інфраструктури. Виробнича інфраструктура (транспорт, зв'язок, енергетика). Соціальна інфраструктура (заклади розміщення, харчування, дозвілля). Спеціалізована рекреаційна інфраструктура (санаторії, курорти, SPA-комплекси).

Основні елементи інфраструктури. Транспортна доступність. Засоби розміщення (готелі, хостели, бази відпочинку). Заклади харчування. Розважальні та культурні об'єкти.

Фактори розвитку інфраструктури (економічні, соціальні, природно-географічні, політичні).

Роль інфраструктури у формуванні рекреаційної привабливості території. Вплив на туристичні потоки. Конкурентоспроможність DESTINATION. Якість обслуговування.

Проблеми та перспективи розвитку інфраструктури в Україні.

Тема 10. Рекреаційні послуги, їх сутність та види

Рекреаційна послуга. Чинники формування попиту на рекреаційні послуги. Рекреаційний продукт. Стадії виробництва рекреаційного продукту. Ознаки рекреаційних послуг. Елементи рекреаційних послуг. Фактори, що впливають на формування рекреаційних потреб. Класифікація рекреаційних послуг.

Функції ринку рекреаційних послуг. Особливості ринку рекреаційних послуг. Класифікація ринків рекреаційних послуг. Розподіл ринку рекреаційних послуг за структурою.

Тема 11. Туризм як галузь рекреаційної діяльності

Поняття «вид туризму». Основні критерії класифікації туризму за видами. Шість видів туризму. Особливості класифікації туризму за формами. Основні класифікації туризму за формами.

Основні підходи до визначення туристичного регіону. Фактори формування туристичного регіону. Статичні та динамічні фактори. Екзогенні та ендогенні фактори. Туристичний регіон та регіональний туризм. Особливості розвитку регіонального туризму. Умови розвитку регіонального туризму.

Поняття «туристичний центр». Основні підходи до вивчення туристичних центрів. Поняття «центр туризму» та «туристичний центр». Типологія туристичних центрів. Фактори формування туристичних центрів. Проблеми економічного аналізу рекреаційної діяльності.

Тема 12. Рекреаційне районування

Загальні засади та основні схеми рекреаційного районування. Принципи рекреаційного районування. Критерії виділення рекреаційних районів. Фактори формування рекреаційних районів. Природно-географічні передумови районування. Соціально-економічні фактори рекреаційного районування. Методи рекреаційного районування. Типологія рекреаційних районів. Особливості міжнародних рекреаційних потоків. Рекреаційні регіони світу.

Особливості рекреаційного районування України. Сучасні підходи до рекреаційного районування. Рекреаційне районування та сталий розвиток територій. Варіанти рекреаційного районування. Характеристика рекреаційних районів України.

Регіональні проблеми розвитку рекреаційного комплексу України. Вплив екологічних факторів на рекреаційне районування. Міжнародний досвід рекреаційного районування.

Тема 13. Проблеми й перспективи розвитку рекреаційної сфери та туризму в Україні

Стан та структура рекреаційної сфери України. Основні типи туризму в Україні: оздоровчий, екологічний, культурно-пізнавальний, спортивний, гастрономічний. Структура інфраструктури: готелі, санаторії, туристичні агентства, транспортні мережі. Регіональна специфіка розвитку туризму.

Основні проблеми розвитку туризму та рекреації. Економічні та соціальні фактори впливу на туристичну галузь. Вплив політичної та економічної ситуації на попит туристичних послуг. Роль державної та приватної підтримки туризму. Соціальні фактори: зайнятість, культурна привабливість, демографія.

Законодавчі та організаційні аспекти розвитку туризму. Основні нормативно-правові акти України у сфері туризму та рекреації. Органи управління та регулювання туризму (міністерства, агентства, асоціації). Роль стандартів якості та сертифікації послуг.

Перспективні напрями розвитку рекреаційної сфери. Створення рекреаційних кластерів та туристичних маршрутів.

Структура освітнього компонента

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год.
Знати предмет та об'єкт вивчення, вміння визначати основні завдання та специфіку рекреаційних досліджень. Розуміти актуальні питання рекреаційних досліджень, розуміти процес прогнозування та оптимізації розвитку рекреаційної сфери	РОЗДІЛ I. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ РЕКРЕАЛОГІЇ Тема 1. Теоретичні засади рекреалогії Лекція № 1 План лекції: 1. Предмет, об'єкт та завдання курсу «Рекреалогія». 2. Основні концепції рекреалогії. 3. Основні підходи до рекреаційних досліджень. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 5. Додаткові: 19, 25, 28. Інтернет-ресурси: 38, 40.	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet.	7
	Практичне заняття № 1. План практичного заняття: 1. Становлення рекреалогії як самостійної дисципліни. 2. Рекреаційний попит та рекреаційні потреби. 3. Методологія та методика рекреаційних досліджень.	2
Знати поняття рекреація, загальні тенденції розвитку рекреації, зони рекреації Розуміти соціально-економічну сутність, основні	Тема 2. Рекреація як соціокультурний феномен сучасного світу Лекція № 2 План лекції: 1. Поняття рекреації. Основні типи та фази рекреації. 2. Соціально-економічна сутність та основні функції рекреації. 3. Відпочинок та рекреація: спільне та особливе. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 5. Додаткові: 22, 25, 28. Інтернет-ресурси: 38, 40.	2

функції рекреації та її місце у житті людини і суспільства	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet.	7
	Практичне заняття № 2. План практичного заняття: 1. Поняття «рекреація» та «відпочинок». Концепції рекреації та відпочинку. 2. Основні види, форми та функції рекреації. 3. Загальні тенденції розвитку рекреації в контексті суспільного розвитку туризму. 4. Рекреація і туризм: спільне і відмінне. 5. Види діяльності людини під час відпочинку.	2
Знати категоріальний апарату дисципліни, розуміти поняття рекреаційне освоєння та рекреаційна освоєність Вміти розрізняти поняття вільного та рекреаційного часу	Тема 3. Основи категоріального апарату рекреалогії Лекція № 3 План лекції: 1. Господарчий потенціал рекреації. Рекреаційне освоєння та рекреаційна освоєність. 2. Особливості вільного та рекреаційного часу. 3. Рекреаційний час та рекреаційний простір. Рекомендовані джерела: Основні: 2-5. Додаткові: 6, 7, 22, 23. Інтернет-ресурси: 38, 40.	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Опрацювати категорійно-понятійний апарат з теми.	7
	Практичне заняття № 3. План практичного заняття: 1. Функції рекреаційного часу та типи рекреації. 2. Складові рекреаційного часу та відповідні їм типи рекреації. 3. Особливості організації рекреаційного простору. 4. Особливості рекреаційного часу.	2

Знати структуру рекреаційного потенціалу, розуміти специфіку туристично- рекреаційних ресурсів Вміти аналізувати складові рекреаційного потенціалу у світі та Україні; оцінювати рекреаційний потенціал регіону	Тема 4. Рекреаційний потенціал та рекреаційні ресурси Лекція № 4 План лекції: 1. Рекреаційний потенціал території та проблеми його оцінки. 2. Рекреаційні ресурси: загальні характеристики та основні класифікації. 3. Природні рекреаційні ресурси. Рекомендовані джерела: Основні: 2-5. Додаткові: 11, 16, 24, 28, 31. Інтернет-ресурси: 38-40, 42.	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного матеріалу, спеціалізованої літератури, картографічного матеріалу та пошуку інформації у середовищі Internet.	7
	Практичне заняття № 4. План практичного заняття: 1. Класифікація природних ресурсів. 2. Характеристика складових природно-рекреаційного потенціалу. 3. Кліматоутворюючі рекреаційні ресурси. 4. Медико-кліматична характеристика природних зон. Завдання: 1. Накреслити структуру рекреаційних ресурсів. 2. Нанести на контурну карту світу і України: • кліматичні ресурси; • водні рекреаційні ресурси; • орографічні ресурси.	2
	Лекція № 5 План лекції: 1. Соціально-історичні рекреаційні ресурси. 2. Рекреаційна ємність та рекреаційний потенціал. 3. Поняття туристичні ресурси. Рекомендовані джерела: Основні: 2-5. Додаткові: 11, 16, 24, 28, 31, 33. Інтернет-ресурси: 38-40, 42.	2

	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного матеріалу, спеціалізованої літератури, картографічного матеріалу та пошуку інформації у середовищі Internet.	7
	Практичне заняття № 5. План практичного заняття: 1. Оцінка рекреаційного потенціалу регіону та перспектив його розвитку. 2. Проблеми аналізу туристичних ресурсів регіону. 3. Різниця між «рекреаційним потенціалом» та «рекреаційними ресурсами». 4. Співвідношення рекреаційних і туристичних ресурсів. 5. Ємність рекреаційних ресурсів, методика її визначення. Завдання: Нанести на контурну карту світу та України історико-архітектурні ресурси.	2
Знати типи оцінок рекреаційних ресурсів; методику комплексної оцінки рекреаційних ресурсів Вміти комплексно оцінювати рекреаційну дестинацію	Тема 5. Принципи та методи комплексної оцінки рекреаційних ресурсів дестинації Лекція № 6 План лекції: 1. Типи оцінки рекреаційних ресурсів. 2. Методика комплексної оцінки рекреаційної дестинації. 3. Концепція економічної оцінки природних ресурсів. Рекомендовані джерела: Основні: 2-5. Додаткові: 11, 16, 24, 28, 33. Інтернет-ресурси: 38-40, 42.	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного матеріалу, спеціалізованої літератури, картографічного матеріалу та пошуку інформації у середовищі Internet.	7
	Практичне заняття № 6. План практичного заняття: 1. Підходи до оцінки рекреаційних ресурсів.	2

	2. Медико-біологічна оцінка рекреаційних ресурсів. 3. Психолого-естетична оцінка рекреаційних ресурсів. 4. Технологічна оцінка рекреаційних ресурсів. Завдання: Провести комплексну оцінку одного виду рекреаційних ресурсів (за вибором студента)	
Знати фактори формування рекреаційних потреб; класифікаційні підходи до рекреаційної діяльності Вміти визначити основні класифікації рекреаційної діяльності; характеризувати структуру рекреаційної діяльності	РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. РЕКРЕАЦІЙНА СИСТЕМА Тема 6. Загальні уявлення про рекреаційну діяльність Лекція № 7 План лекції: 1. Рекреаційні потреби – основа рекреаційної діяльності. 2. Основні класифікації рекреаційної діяльності. 3. Фактори формування структури рекреаційної діяльності. Рекомендовані джерела: Основні: 2-5. Додаткові: 22, 25, 28, 36. Інтернет-ресурси: 38-40.	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Опрацювати категорійно-понятійний апарат з теми.	7
	Практичне заняття № 7. План практичного заняття: 1. Функції рекреаційної діяльності. 2. Характеристика основних циклів рекреаційної діяльності. 3. Структурні особливості рекреаційної діяльності. Завдання: 1. Побудувати схему денного та відпускнуго циклу рекреаційних занять. 2. Підготувати дайджест на тему: «Взаємозв'язок рекреаційної діяльності із географічними особливостями будь-якої області України» (за вибором). 3. Підготувати презентацію на тему: «Рекреаційна діяльність та екологія»	2

Знати сутність основних моделей рекреаційної діяльності; основи типізації рекреаційної діяльності; поняття ЦРЗ	Тема 7. Основні концепти рекреаційної діяльності Лекція № 8 План лекції: 1. Основні моделі рекреаційної діяльності. 2. Елементарні рекреаційні заняття як складові рекреаційної діяльності. 3. Цикл рекреаційних занять та його основні характеристики. Рекомендовані джерела: Основні: 2-5. Додаткові: 22, 25, 28, 36. Інтернет-ресурси: 38-41.	2
Вміти визначати основні моделі рекреаційної діяльності; класифікувати ЦРЗ	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного та картографічного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Опрацювати категорійно-понятійний апарат з теми.	7
	Практичне заняття № 8 План практичного заняття: 1. Антропоцентричні та натуроцентричні моделі рекреаційної діяльності. 2. Поняття рекреаційне проектування. 3. Основні характеристики елементарних рекреаційних занять (ЕРЗ). Типи рекреаційної діяльності. 4. Принципи конструювання ЦРЗ. Завдання: Підготувати презентацію на тему: «Вплив рекреаційної діяльності на природні комплекси».	2
Знати теоретичні основи формування, динаміки, структури рекреаційних систем, їх територіальної диференціації й інтеграції у	Тема 8. Територіальна рекреаційна система як об'єкт рекреалогії Лекція № 9 План лекції: 1. Поняття «рекреаційна система». Основні підсистеми РС. 2. Територіальні рекреаційні системи (ТРС). 3. Рекреанти як головний елемент рекреаційних систем: основні класифікації.	2

сучасних конкретних умовах	Рекомендовані джерела: Основні: 2-5. Додаткові: 12, 22, 27, 29, 35, 37. Інтернет-ресурси: 38, 40, 41.	
Вміти давати характеристику рекреантам як головним елементам рекреаційних систем; характеризувати природні і культурні комплекси в рекреаційній системі	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного та картографічного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Опрацювати категорійно-понятійний апарат з теми.	7
	Практичне заняття № 9. План практичного заняття: 1. Рекреаційна система та територіальна рекреаційна система: основні визначення, властивості, функції. 2. Розкрийте основні підсистеми територіальних рекреаційних систем. 3. Основні територіальні рекреаційні системи України. 4. Основні класифікації рекреантів. 5. Основні властивості природних та культурних комплексів як підсистем територіальних рекреаційних систем. Завдання: Накреслити принципову схему територіальної рекреаційної системи.	2
Знати структуру рекреаційної інфраструктури; розуміти її роль у розвитку територій Вміти оцінювати рівень інфраструктурного забезпечення; формувати практичні	Тема 9. Інфраструктура рекреаційної сфери Лекція № 10 План лекції: 1. Поняття інфраструктури рекреаційної сфери. 2. Структура рекреаційної інфраструктури 3. Фактори розвитку інфраструктури 4. Роль інфраструктури у формуванні рекреаційної привабливості території 5. Проблеми та перспективи розвитку інфраструктури в Україні Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 5. Додаткові: 11, 14, 15, 22. Інтернет-ресурси: 38, 40, 41.	2

рекомендації щодо розвитку	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного та картографічного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Опрацювати категорійно-понятійний апарат з теми.	7
	Практичне заняття № 10. План практичного заняття: 1. Місце інфраструктури в системі рекреаційного господарства. 2. Взаємозв'язок інфраструктури та рекреаційних ресурсів. 3. Основні елементи інфраструктури 4. Роль інфраструктури в конкурентоспроможності дестинацій. Завдання: Проаналізувати та оцінити інфраструктуру дестинації (область, місто або курорт) (на вибір студента) за планом: 1) Оцінка інфраструктури (проаналізувати: транспортну доступність, засоби розміщення, заклади харчування, об'єкти дозвілля). 2) Визначити рівень розвитку інфраструктури (високий / середній / низький рівень). 3) Обґрунтувати оцінки. 4) Виявити проблеми (недоліки інфраструктури, «вузькі місця»). 5) Розробити пропозиції (шляхи покращення інфраструктури, інноваційні рішення).	2
Знати сутність поняття рекреаційні послуги; класифікацію рекреаційних послуг Вміти аналізувати наявні послуги на	Тема 10. Рекреаційні послуги, їх сутність та види Лекція № 11 План лекції: 1. Сутність рекреаційних послуг. 2. Фактори, що впливають на формування рекреаційних потреб. 3. Особливості ринку рекреаційних послуг. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 5. Додаткові: 19, 21. 28. Інтернет-ресурси: 38-40.	2

конкретній дестинації; виявляти потенціал розвитку рекреаційної сфери	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного та картографічного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Опрацювати категорійно-понятійний апарат з теми.	7
	Практичне заняття № 11. План практичного заняття: 1. Чинники формування попиту на рекреаційні послуги. 2. Рекреаційний продукт, стадії його виробництва. 3. Класифікація рекреаційних послуг. Завдання: Провести аналіз видів рекреаційних послуг на конкретній території (місто, курорт, природний об'єкт) за планом: 1) Провести класифікацію рекреаційних послуг на обраній території: за видами діяльності, за формою надання, за рівнем організації. 2) Визначити основних суб'єктів надання послуг та їх роль. 3) Проаналізувати інфраструктуру, наявну для надання послуг. 4) Зробити висновки щодо потенціалу розвитку рекреаційних послуг на території.	2
Знати види і форми туризму; особливості формування туристичного регіону Вміти характеризувати спеціалізовані туристичні центри різного територіального охоплення	Тема 11. Туризм як галузь рекреаційної діяльності Лекція № 12 План лекції: 1. Види і форми туризму. 2. Загальні уявлення про туристичний регіон. 3. Основні характеристики туристичного центру. Типологія туристичних центрів. 4. Проблеми економічного аналізу рекреаційної діяльності. Рекомендовані джерела: Основні: 1-3, 5. Додаткові: 9, 13, 17, 25, 27. Інтернет-ресурси: 38, 40, 42.	2

	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного та картографічного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Опрацювати категорійно-понятійний апарат з теми.	7
	Практичне заняття № 12. План практичного заняття: 1. Туризм і навколишнє середовище. 2. Основні класифікації туризму. 3. Основні фактори формування туристичного регіону. 4. Національні парки і заповідники в туризмі. 5. Рекреаційний потенціал туристичних центрів України. 6. Просторові аспекти дослідження рекреаційної діяльності. Завдання: Підготувати презентацію на тему: «Регіональний туризм: умови та фактори його розвитку»	2
Знати основні поняття та категорії з теми; Принципи і критерії районування Вміти визначати фактори формування рекреаційних районів	Тема 12. Рекреаційне районування Лекція № 13 План лекції: 1. Сутність поняття рекреаційного районування 2. Принципи та критерії районування 3. Фактори формування рекреаційних районів 4. Класифікація рекреаційних районів Рекомендовані джерела: Основні: 2-5. Додаткові: 11,13, 16, 24, 28. Інтернет-ресурси: 38, 40-42.	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного та картографічного матеріалу, спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Опрацювати категорійно-понятійний апарат з теми.	7

	Практичне заняття № 13. План практичного заняття: 1. Методи рекреаційного районування. 2. Оцінка рекреаційного потенціалу території. 3. Особливості рекреаційного районування в Україні. 4. Вплив інфраструктури та екологічних факторів. 5. Сучасні тенденції та міжнародний досвід рекреаційного районування. Завдання на контурній карті: 1. Нанести на к/к світу рекреаційне районування світу. 2. Нанести на к/к України рекреаційне районування України. Завдання: Аналіз факторів і критеріїв рекреаційного районування (на прикладі регіону) за планом: 1). Визначити основні фактори рекреаційного районування для обраного регіону 2). Проаналізувати природні та соціально-економічні ресурси території 3). Скласти таблицю критеріїв виділення рекреаційних районів 4). Визначити тип рекреаційного району 5). Зробити короткий висновок щодо потенціалу території	2
Знати нормативно-правові акти, що регулюють розвиток туристично-рекреаційної сфери в Україні; особливості та розвиток рекреаційної сфери України на сучасному етапі; основні проблеми розвитку туризму та рекреації	Тема 13. Проблеми й перспективи розвитку рекреаційної сфери та туризму в Україні Лекція № 14 План лекції: 1. Стан та структура рекреаційної сфери України. 2. Основні проблеми розвитку туризму та рекреації 3. Економічні та соціальні фактори впливу на туристичну галузь Рекомендовані джерела: Основні: 3-5. Додаткові: 6-8, 10, 15, 18, 30, 32. Інтернет-ресурси: 38-40, 42.	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, виконання практичних і тестових завдань на основі опрацювання лекційного та картографічного матеріалу, спеціалізованої	7

Вміти опановувати основи правового забезпечення рекреаційної діяльності в світі й Україні; визначати кластери рекреаційних ресурсів у різних регіонах; проводити аналіз карти туристичних дестинацій України	літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Опрацювати категорійно-понятійний апарат з теми.	
	Практичне заняття № 13. План практичного заняття: 1. Законодавчі та організаційні аспекти розвитку туризму. 2. Рекреаційний потенціал України та проблеми його використання. 3. Перспективні напрями розвитку рекреаційної сфери. 4. Роль інновацій та цифрових технологій у туризмі. Завдання: 1. Охарактеризуйте основні нормативно-правові акти, що регулюють розвиток туристично- рекреаційної сфери в Україні. Коротко занотуйте основні положення. 2. Ознайомтесь із змістом державної програми розвитку туризму в Україні. Коротко занотуйте основні положення. 3. Проаналізуйте карту туристичних дестинацій України. 4. Визначити кластерів рекреаційних ресурсів у різних регіонах.	2
Індивідуальне завдання		26
Всього:		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Головня О.М., Ставська Ю.В. Міжнародний туризм: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ ДРУК, 2020. 316 с.
2. Грановська В. Г., Морозов О. В., Крикунова В. М., Морозова О. С. Словник-довідник: Туризм і природно-рекреаційний потенціал: наук-метод. видання. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 108 с.
3. Гродзинська І.О., Нездоймінов С.Г., Гусєва О.В., Замкова А.В. Основи рекреалогії: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 264 с.
4. Скрипник Н.Я., Сердюк А.М. Рекреаційна географія: навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 296 с.
5. Стафійчук В.І. Рекреалогія: навч. посіб. Херсон: Олді-плюс, 2020. 428 с.

Додаткові:

6. Закон України «Про туризм» № 324/95-ВР від 15.09.1995 р.// Відомості Верховної Ради України, 1995. № 31. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80/comp20100811>
7. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 13, ст.180). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>
8. Закон України «Про курорти» від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 19 січня 2006 року № 3370-IV URL: <http://tourlib.net/zakon/concept2.htm>.
9. Бабікова К.О. Формування еколого-економічного механізму збалансованого розвитку рекреаційного туризму в контексті євроінтеграції. *Ефективна економіка*. 2021. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2021/72.pdf.
10. Близнюк А.С. Принципові положення реалізації механізму державного управління рекреаційною галуззю. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 19. С. 56–58. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2021/12.pdf.
11. Браславська О.В. Системний аналіз факторів привабливості території як компонента туристського і рекреаційного потенціалу. *Географія та туризм*. 2022. Вип. 62. С. 3-11. URL: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk62/v621.pdf>.
12. Ведмідь Н., Бойко М. Концепт бранда курортно-рекреаційного підприємства. *Вісник КНТЕУ*. 2021. № 1. С. 53-66.
13. Влащенко Н.М., Полчанінова І.Л., Абрамов В.В. Забезпечення розвитку дитячо-юнацького туризму на основі кластеризації туристсько-рекреаційних територій. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2020/62.pdf
14. Головня О., Леонтєв І. Сучасні пріоритети цифрової трансформації в туристично-рекреаційній індустрії. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5760>.

15. Завербний А.С., Залізна Л.В., Озарко К.С. Теоретико-прикладні засади інституційного забезпечення туристично-рекреаційної сфери України за умов діджиталізаційно-інтелектуалізаційних та євроінтеграційних умов. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 68. С. 29-34. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/68_2022/7.pdf.
16. Кізюн А. Аналітичний огляд глобальних туристично-рекреаційних ресурсів та їх вплив на розвиток міжнародного туризму. *Академічні візії*. Львів: ЛУБІП. 2023. № 17. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/503>.
17. Кізюн А. Г. Географія світових туристичних потоків: проблеми та перспективи. *Індустрія гостинності: стан, тенденції та тренди розвитку*: збірник III Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., м. Вінниця, 16 жовт. 2025 р. Вінниця: ВТЕІ ДТЕУ. 2025. С. 386-392.
18. Кізюн А. Г., Антонюк К.Г. Генеза природних ландшафтів Поділля, як основа формування туристсько-рекреаційних ландшафтів. *Scientific letters of Academic Society of Michal Baludansky*. Vol. 9, No. 1/2021. Р. 76-79.
19. Кінтенко В. К., Малиновська О. Ю. *Організація екскурсійних послуг: підручник*. Херсон: Олді-плюс, 2018. 518 с.
20. Курортологія та курорти України: навч. посіб. /уклад. С. М. Малахова, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. Запоріжжя: ЗДМУ, 2019. 105 с.
21. Лепкий М., Подоляк В. Регіональні особливості проектування та організації рекреаційних послуг у готельно-ресторанних комплексах України. *Економіка та суспільство*. 2025. № 75. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6147/6089>.
22. Лисюк Т., Семенюк О. Сталий розвиток у сфері туризму і рекреації: інноваційні технології та екологічні підходи. *Економіка та суспільство*. 2025. № 73. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5824>.
23. Максютова О.В. Перспективи інноваційного оновлення туристично-рекреаційного бізнесу регіону в напрямі реалізації ресурсозберігаючої політики. *Економіка та держава*. 2021. № 10. С. 97-104. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/10_2021/19.pdf.
24. Мальська М.П., Паньків Н.М. Туристично-ресурсний потенціал території: підручник. Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 534 с.
25. Мальська М.П., Худо В.В. *Туристичний бізнес: теорія та практика: підручник*. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 366 с.
26. Маслиган О.О., Медвідь Л.І. Теоретична платформа управління розвитком кластерів туризму та рекреації у регіонах. *Ефективна економіка*. 2020. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2020/63.pdf.
27. Пригара О., Брик С., Голубець І. Розвиток туристично-рекреаційного комплексу в умовах сталого зростання економіки. *Економіка та суспільство*. 2021. № 33. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/%20view/938/898>

28. Рекреалогія та рекреаційні комплекси світу / С. В. Кальченко, Н. В. Трусова, В. С. Демко, Т. В. Попова, Г. Г. Тараненко: монографія. 2021. 264 с.
29. Романів А.С. Комбіновані туристичні подорожі Європою на власному автотранспорті як різновид бекпекінгу. *Географія та туризм*. 2019. Вип. 54. С. 10–17.
30. Сивак О.О. Відображення перспектив розвитку рекреації та туризму на прикордонних територіях України та Польщі в інтегрованій стратегії просторового розвитку. *Географія та туризм*. 2022. Вип. 61. С. 29-37. URL: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk61/v614.pdf>.
31. Структурування рекреаційно-туристичного потенціалу на засадах географічного середовища : монографія / О. Г. Топчієв [та ін.]; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Кам'янець-Подільський : Панькова А. С., 2020. 331 с.
32. Федорченко В. К., Мініч І. М. Організація туризму в Україні: регіональні аспекти: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2021. 338 с.
33. Хумарова Н. І., Вартанян Г. В. Рекреаційно-туристичний потенціал поліфункціональних територій (методологічні та прикладні аспекти): монографія. Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2020. 204 с.
34. Ярмоменко С. Г. Туристичні ресурси України: навч. посібн. Херсон: Олді-плюс, 2021. 472 с.
35. Arkhypova L., Fomenko N., Kinash I. and Golovnia O. Territorial recreational systems and sustainable development. *Advances in Economics, Business and Management Research*, 2019. Vol. 9. P. 189-194. DOI: <https://doi.org/10.2991/mdsmes-19.2019.36>.
36. Kiziun A, Kanska V., Ataman L., Kravtsova I. Garden and park landscapes in the tourist and recreational activities of Central Europe. *Modern Science: scientific journal*. Praha, 2022. № 3. С. 46-55.
37. Svagzdiene B. Manageme of recreational activities for persons with physical disabilities. *Humanities studies*. 2021. Вип. 9. Рр. 80-90.

Інтернет-ресурси:

38. Все про туризм. Туристична бібліотека. URL: <http://tourlib.net>.
39. Державна служба статистики України. URL: <http://www.stat.gov.ua>.
40. Державне агентство розвитку туризму України (ДАРТ). URL: www.tourism.gov.ua.
41. Кращі курорти світу. URL: <https://landlord.ua/wp-content/page/krashchi-kurorty-svitu/>.
42. Офіційний веб-сайт Національної туристичної організації України (NTO.UA). URL: <https://nto.ua/>